

Wij zijn het SAT ScheidingsAdviesTeam

De werkgroep 'Wij zijn het SAT' bestaat uit wisselende samenstelling van wetenschappers en hulpverleners, die bewust hun namen niet bekend maken. De bedoeling is de wetenschap haar werk te laten doen. Het SAT geeft commentaar op onderzoeken en artikelen en geeft informatie aan geïnteresseerden (o.a. samenvattingen van onderzoeken) om de rechten van kinderen te ondersteunen.

Geen contact met één van de ouders

De Australische onderzoeker Kylie Agllias in het 'Journal of social work practice' een artikel over de ervaringen van 26 volwassen kinderen (30 tot 50 jaar oud, 20 vrouwen en 6 mannen) , die geen contact meer met één of beide ouders hadden. Ook publiceerde ze in 2016 het boek ' Family estrangement' over hetzelfde onderwerp. Voor het artikel sprak Agllias 25 volwassenen, die ervoor hadden gekozen om geen contact meer met één of beide ouders te hebben. D 25 volwassen kinderen die deelnamen aan het onderzoek, gaven aan geen contact met hun ouders te hebben. Ze zeiden rust en ruimte nodig te hebben gehad om te helen van de moeilijke relatie, die ze altijd met hun ouders hadden gehad. Maar langdurig contact hebben gaat voor deze mensen ook gepaard met gevoelens van rouw en verlies. Ze missen familie, ze missen de steun, die ouders financieel, emotioneel en praktisch gebied kunnen bieden. Ik zeg hier met opzet 'die ouders kunnen bieden' voor de goede op-letters. De meeste mensen, die meededen met het onderzoek gaven aan dat ze wel een familie missen, maar niet hun eigen familie. Om die reden bleven ze het contact met hun eigen ouders uit de weg gaan. In 2015 had 47 % van de volwassenen geen contact met één of meerdere familieleden.

De kans is groot dat het volwassen kind in kwestie zich op een of andere manier al niet gewaardeerd, geaccepteerd of geliefd voelde in het gezin van herkomst. Als volwassene kun je dan uiteindelijk tot de pijnlijke keuze komen dat geen contact met je ouder(s) de enige manier is om geen onderdeel te zijn van een moeizame relatie.

Agllias noemt drie belangrijke redenen dat volwassen kinderen uiteindelijk kiezen om geen contact meer te hebben:

1. Mishandeling
2. Slecht ouderschap
3. Verraad

De volwassen kinderen gaven aan dat eigenlijk doorlopend sprake was van het verbreken van het contact en het opnieuw proberen tot het niet meer ging. Uiteindelijk kwamen ze dan tot de conclusie dat de relatie met de ouder(s) dusdanig negatief en destructief was dat het beter was om die te verbreken. De deelnemers gaven aan dat dit vooral te maken had met eigenschappen van de ouder(s) waarin geen verbetering verwacht of ervaren werd. Zij trokken de conclusie dat het beter was voor hun geluk en gezondheid om de banden te verbreken. Een deelnemer beschrijft de vervreemding als vorm van bescherming die giftigheid tegenhoudt. De onderzoeker geeft nog aan dat de deelnemers allesbehalve passief

waren. Ze werkten aan zichzelf en gingen allemaal actief aan de slag met hun persoonlijke groei.

Veel deelnemers ervoeren boosheid, verdriet en teleurstelling, omdat zij zich gedwongen voelden deze beslissing te nemen door het gedrag van hun ouder(s). Pogingen die de vervreemde ouders ondernamen het contact te herstellen werden als nietszeggend, ongepast of zelfs beledigend ervaren. Sommige deelnemers gaven aan zich niet gesteund te voelen door mensen, die zeiden 'het is toch je moeder/vader'. Er is veel onbegrip bij mensen, die niet kunnen invoelen hoe mensen tot zo'n beslissing kunnen komen.

Moral injury

Definitie Moral injury: psychische problematiek wanneer morele verwachtingen en overtuigingen geweld wordt aangedaan door eigen of andermans daden (gevolg: schuld, schaamte, verraad)

Nodig bij Moral Injury (morele schending/verwonding):

- Verantwoordelijkheid nemen voor daad
- Vertrouwen herstellen
- Veiligheid garanderen

Moral injury is het gevolg van een relatie met een belangrijke ander, bijvoorbeeld één van de ouders. Kinderen verwachten van hun ouders dat zij hun kind voorop zetten, en dat zij liefdevol met hun kind omgaan. Wanneer een ouder dat niet doet, is er een grote kans op schending van vertrouwen, angst en onveiligheid en de behoefte dat deze ouder uiteindelijk de verantwoordelijkheid op zich neemt voor het eigen gedrag en daarmee verantwoordelijkheid neemt voor zijn/haar aandeel in de relatie.